

UCHWAŁA NR 111/322/20
ZARZĄDU POWIATU JELENIOGÓRSKIEGO

z dnia 24 lipca 2020 r.

w sprawie oceny działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w 2019 r.

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920) i §21 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. 2004 Nr 63, poz. 587) Zarząd Powiatu Jeleniogórskiego uchwala, co następuje:

- § 1. Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w 2019 r. ocenia się pozytywnie.
- § 2. Przyjmuje się „Ocenę działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w 2019 r.”
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Jeleniogórskiemu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Starosta Jeleniogórski

Krzysztof Wiśniewski

Wicestarosta Jeleniogórski

Jarosław Kotliński

Członek Zarządu Powiatu

Artur Smolarek

OCENA DZIAŁALNOŚCI WARSZTATU TERAPII ZAJĘCIOWEJ W KOWARACH W 2019 ROKU

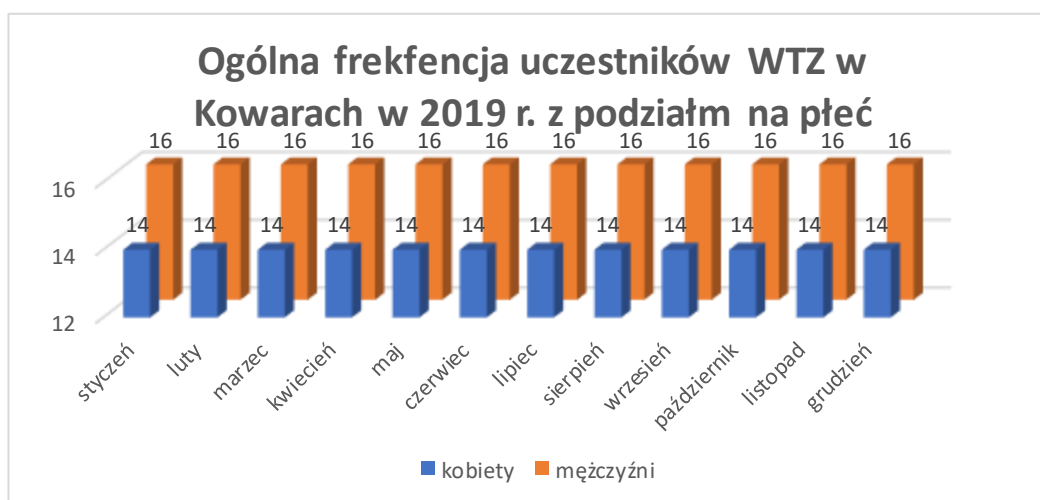
Na podstawie §21 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz. 587) oraz sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach za rok 2019, złożonego przez jednostkę prowadzącą ww. warsztat, stwierdza się, co następuje.

Organem założycielskim Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach jest Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze. Warsztat został utworzony w ramach realizacji obszaru F „Programu wyrównywania różnic między regionami II”, zgodnie z umową nr WRR/000129/01/D z dnia 20.12.2012 r., zawartą pomiędzy PFRON a Powiatem Jeleniogórskim i rozpoczął działalność w dniu 02.01.2014 r. Działalność warsztatu dofinansowywana jest ze środków PFRON, w wysokości 90% rocznego budżetu warsztatu, na podstawie umowy nr DŚiPI.8360.1.2013 z dnia 31 grudnia 2013 r. zawartej pomiędzy Jednostką prowadzącą warsztat a Starostą Jeleniogórskim. W części nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON działalność warsztatu jest współfinansowana ze środków budżetowych Powiatu Jeleniogórskiego na podstawie umowy nr 13/2014 zawartej z Jednostką prowadzącą warsztat w dniu 22.01.2014 r.

Warsztat usytuowany jest na I piętrze budynku „B” Urzędu Miejskiego w Kowarach, przy ul. 1 Maja 1. Budynek pozbawiony jest barier architektonicznych. Warsztat zajmuje 9 pomieszczeń o łącznej powierzchni użytkowej 220,19 m², z prawem nieodpłatnego użytkowania lokalu. Warsztat posiada 30 miejsc i obejmuje terapią zajęciową 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Obecność uczestników potwierdzana jest na liście obecności. Warsztat jest czynny od poniedziałku do piątku, przez 8 godzin dziennie (od godz. 7⁰⁰ do 15⁰⁰). Zgodnie z obowiązującymi przepisami zajęcia trwają 35 godzin tygodniowo (7 godzin dziennie). W warsztacie działa 5 pracowników terapeutycznych: plastyczna, rękodzielniczo-florystyczna, krawiecka, dziewiarsko-tekstylowa i komputerowa. Ponadto, do dyspozycji uczestników pozostaje sala rehabilitacji ruchowej, w której prowadzona jest rehabilitacja medyczna. Warsztat posiada również aneks kuchenny wyposażony w kuchenkę mikrofalową, kuchenkę elektryczną, piekarnik, zmywarkę, lodówkę oraz pralkę. Warsztat dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich (brak progów, przystosowana toaleta). W budynku znajduje się winda, dzięki której uczestnicy, niezależnie od posiadanej dysfunkcji, mogą swobodnie przybyć na zajęcia. Z uwagi na fakt, iż Jednostka prowadząca warsztat nie dysponuje własnym środkiem transportu, dowóz uczestników na zajęcia zlecono firmie Partner-Tour Transport Osobowy z Kowar, która dysponuje bussem przeznaczonym do przewozu osób niepełnosprawnych. Obsługę finansowo-księgową jednostki zlecono dla Biura Rachunkowego BDE Siódemka z Kowar.

W roku 2019 w warsztacie zatrudnionych było 11 pracowników łącznie na 8,5 etatach, w tym: kierownik, siedmiu instruktorów terapii zajęciowej, w tym jedna osoba na zastępstwo, instruktor rehabilitant, psycholog, sprzątaczką.

W 2019 r. ogólna frekwencja uczestników we wszystkich miesiącach wyniosła 30 osób, z przewagą mężczyzn.

W ciągu roku podjęto decyzję o skreśleniu z listy uczestników WTZ 1 osoby z powodu znacznego pogorszenia się stanu zdrowia. W miejsce tej osoby przyjęto nowego uczestnika z listy rezerwowej.

Uczestnikami zajęć były osoby ze znacznym (18 osób) i umiarkowanym (12 osób) stopniem niepełnosprawności, posiadające wskazanie do terapii zajęciowej, zawarte w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wydanym przez właściwy organ. Osoby te posiadały różne schorzenia, przy czym dominującymi przyczynami niepełnosprawności były: upośledzenie umysłowe, choroby neurologiczne oraz choroby psychiczne.

Przyczyny niepełnosprawności uczestników WTZ w Kowarach w 2019 r.

Przyczyna niepełnosprawności	Ilość osób
Upośledzenie umysłowe	17
Choroby psychiczne	14
Choroby neurologiczne	12
Dysfunkcja narządu ruchu	8
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	11
Choroby narządu wzroku	5
Choroby układu oddechowego i krążenia	4
Epilepsja	4
Całościowe zaburzenia rozwojowe	2
Schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne	4

Zajęcia rehabilitacyjne były prowadzone w grupach, tworzonych w oparciu o zainteresowania, potrzeby, możliwości manualne i poznawcze, zdolności, poziom wykształcenia, na podstawie opracowanych i przyjętych do realizacji przez działającą w warsztacie Radę Programową indywidualnych programów adaptacyjnych oraz programów rehabilitacji dla poszczególnych uczestników warsztatu. Zajęcia w pracowniach miały na celu zapoznanie uczestników z podstawowymi technikami plastycznymi, rękodzielniczymi, krawieckimi, dziewiarskimi, tkackimi, naukę posługiwania się różnymi narzędziami i technikami przy wykorzystaniu wielu dostępnych materiałów oraz naukę obsługi sprzętu komputerowego.

Terapia prowadzona w poszczególnych pracowniach tematycznych uwzględniała:

- przygotowanie merytoryczne zajęć na podstawie fachowej literatury,
- przygotowanie materiałów i omówienie tematu,
- zapoznanie z techniką i sposobem wykonania,
- pomoc w doborze wzoru do realizacji,
- naukę doboru barw, zestawień kolorystycznych oraz podstaw kompozycji,
- pomoc indywidualną: pokaz i korektę,
- systematyczne ćwiczenia w projektowaniu i realizacji,
- ukierunkowanie na estetyczne wykończenie zadania,
- uczestnictwo w pokazach, kiermaszach, konkursach, wystawach,
- doskonalenie poprzez ćwiczenia umiejętności manualno-technicznych,
- czerpanie pozytywnych wzorców z twórczości profesjonalnych artystów i rękodzielników,

Celem zajęć było nabycie przez uczestników umiejętności koncentracji, rozbudzenie ich ambicji i wiary we własne siły oraz stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań.

Elementem rehabilitacji społecznej uczestników była również indywidualna i grupowa praca z psychologiem. Celem tej pracy istotne było budowanie wiary we własne siły i pokonywanie barier radzenia sobie ze stresem oraz umiejętność poruszania się w środowisku miejskim, instytucjach i urzędach, korzystanie czynne z infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowej jak również zasady dobrego wychowania. W ramach pomocy psychologicznej w 2019 roku przeprowadzono:

- 262 konsultacje psychologiczne,
- 63 rozmowy terapeutyczne,
- 71 porad,
- 72 psychoterapii indywidualnych,
- 18 obserwacji,
- 11 interwencji kryzysowych,
- 7 badań psychologicznych,
- 11 konsultacji stanu psychicznego,
- 9 konsultacji psychologicznych z rodzicami lub opiekunami prawnymi.

W celu usprawnienia i przywrócenia możliwie pełnej sprawności fizycznej wszyscy uczestnicy brali udział w zajęciach indywidualnych i grupowych prowadzonych przez instruktora rehabilitacji w obiekcie WTZ, jak również na boisku Orlik i sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1 w Kowarach oraz na pobliskich terenach zielonych, ścieżkach i plenerowej siłowni w Kowarach.

Ponadto, dla wszystkich uczestników stosowane były dwie metody rehabilitacji medycznej:

- kinezyterapia (ćwiczenia usprawniające, masaż suchy, różne formy czynnego wypoczynku i relaks),
- fizykoterapia (elektroterapia, światłolecznictwo).

Podstawą do wykonywania wszelkich zabiegów były skierowania lekarskie i konsultacje z rodzicami lub opiekunami. W 2019 roku 24 uczestników miało wykonane następujące zabiegi: elektroterapia (diadynamic, galwanizacja, jonoforeza, elektrostymulacja, TENS), laser, sollux, ultradźwięki, masaż klasyczny, gimnastyka indywidualna (ćwiczenia czynne, bierne, w obciążeniu, z oporem), nauka prawidłowego chodu. Ogółem wykonano 1284 zabiegi.

W związku z planowanym udziałem uczestników WTZ w zawodach sportowych, turniejach i konkursach, dedykowanych osobom niepełnosprawnym, prowadzone były zajęcia:

- nauki tańca indywidualnego w parach oraz grupie,
- nauki gry w piłkę siatkową, w tym na siedząco,
- nauki dyscypliny nordic walking,
- nauka gry w bocce, która jest konkurencją paraolimpijską
- poznanie konkurencji strzeleckich i wielu innych.

Na przestrzeni 6 lat ogólny poziom sprawności fizycznej uczestników Warsztatu znacznie się poprawił, uczestnicy chętnie biorą udział w zajęciach sportowych, co ma duży wpływ na ich sprawność fizyczną i utwierdza w przekonaniu, że stosowane dotychczas metody rehabilitacji ruchowej przynoszą oczekiwane efekty.

Istotnym elementem procesu rehabilitacji społeczno-zawodowej była realizacja „Programu zdrowego żywienia”. Uczestnicy warsztatu poznawali zasady zdrowego żywienia biorąc czynny udział w grupowym przygotowywaniu posiłków, poprzedzonym planowaniem jadłospisu, uczestniczeniem w zakupach, podawaniem posiłków oraz sprzątaniem i zmywaniem naczyń. W ramach programu uczestnicy uczyli się staranności i utrzymywania czystości podczas przygotowywania posiłków, stosowania zasad bhp, przygotowywania świątecznych i okazjonalnych posiłków, nakrywania stołu. Realizując ww. program zwracano uczestnikom uwagę na znaczenie tzw. piramidy zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, a w szczególności na stosowanie m. in. zasad: unikania pokarmów smażonych, używania produktów w najmniejszym stopniu przetworzonych. Czynny udział w realizacji programu został poprzedzony badaniami mikrobiologicznymi w Sanepidzie, które przeszli zarówno uczestnicy, jak i pracownicy Warsztatu.

W ramach rehabilitacji społeczno-zawodowej uczestnicy warsztatu brali udział w wielu spotkaniach okazjonalnych, imprezach integracyjnych, wydarzeniach kulturalnych, uroczystościach państwowych, wystawach artystycznych, zawodach sportowych, konkursach i przeglądach twórczości osób niepełnosprawnych. W 2019 r. były to m. in.: Noworoczne Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych w Gminnym Ośrodku Kultury w Mysłakowicach, Kiermasz Wielkanocny oraz Bożonarodzeniowy, Uroczystość 5-lecia Warsztatu Terapii Zajęciowej, Międzynarodowy Dzień Inwalidy, spotkanie z okazji święta: Konstytucji 3 Maja, Odzyskania Niepodległości, święta Wojska Polskiego, Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, udział w akcji „Czyste Kowary”, udział w konkursie „W świecie muzyki”, udział w integracyjnych zawodach sportowych „ORLIK 2019” w Kowarach o Puchar Prezesa PTWK OT Jelenia Góra, udział w V Cieplickim Maratonie pn. „Wiosenne przełamywanie barier” zajęcia edukacyjne – zapoznanie się z historią Jeleniej Góry.

W 2019 r. na pokrycie kosztów działalności warsztatu dysponowano kwotą 603.200,00 zł, z czego 542.880,00 zł stanowiło dofinansowanie PFRON, natomiast 60.320,00 zł dotacja ze

środków Powiatu jeleniogórskiego. Uzyskane w 2019 r. darowizny za prace wykonane przez uczestników warsztatu kształtowały się w wysokości 3 190,50 zł.

W 2019 r. warsztat kontynuował trening ekonomiczny dla uczestników. Środki w ramach ww. treningu wypłacane były na podstawie listy wypłat w wysokości 20,00 zł miesięcznie dla uczestnika. Odbiór środków potwierdzany był podpisem uczestnika.

Struktura wydatków w 2019 r. przedstawia się następująco:

- wynagrodzenia	- 67,14%
- pochodne od wynagrodzeń (składki ZUS, składka na Fundusz Pracy)	- 11,88%
- materiały	- 2,61%
- energia	- 1,15%
- trening ekonomiczny uczestników	- 1,19%
- odpis na ZFŚS (świadczenia urlopowe)	- 1,67%
- pozostałe usługi	-14,36%

Średnia płaca w przeliczeniu na 1 etat kształtowała się w wysokości 3.970,59 zł.

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, w oparciu o treść art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.) oraz §22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. Nr 63, poz. 587), przeprowadzili kontrolę działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w 2019 r. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień ani nieprawidłowości i uznano, że warsztat funkcjonuje we właściwy sposób.

Mając powyższe na względzie działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Kowarach w roku 2019 ocenia się pozytywnie.

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej w §21 nakłada na jednostkę prowadzącą warsztat obowiązek składania powiatowi rocznego sprawozdania z działalności rehabilitacyjnej i wykorzystania środków finansowych warsztatu. Sprawozdanie to stanowi podstawę do dokonywania przez powiat corocznej oceny działalności warsztatu.

W związku z powyższym potrzeba podjęcia niniejszej uchwały.